No. 2840 Zaterdag 24 April 1937 54ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt elke Woensdag en Zaterdag
Abonnementsprijs voor het gebiedsdeel
fl. 2.— per kwartaal bij vooruitbetaling.

Redactie: St. Elisabeth's Gasthuis Tel. 292
Administratie: St. Thomas-college Tel. 550
Drukker: B. L. Bogaers

Voor het Buitenland fl. 10.— per jaar
Afzonderlijke nummers fl. 0,10
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels fl. 0.50

Vrijheidsbeginsel en Neutraal Onderwijs

Het zal menig lezer voor de ogen geschemerd hebben, toen hij Woensdag 7 April in de B.&N.b. las over „vrijheidsbeginsel... en daardoor verdedigers van openbaar (d.w.z. neutraal) onderwijs."

De Franse Filosoof Jacques Maritain zegt juist daartegenover, dat katholieken neutraal onderwijs afwijzen op grond van „l'independance du chrètien" en „la liberté de la foi en face du monde."

Juist het tegenovergestelde dus van wat de Beurs-redactie beweert.

We behoeven niet te zeggen, dat we het met Maritain eens zijn en niet met de redactie van de Beurs.

We willen deze stelling van Maritain eens nader illustreren aan de hand van een artikel van M. du Bus de Warnaffe in de Revue Belge de Pédagogie van 1 October ll.

De stelling van Maritain is duidelijk, kort en afdoende.

Op dit punt geen discussie, geen compromis; de strijd, als het moet.

Maar waarom zou strijd nodig zijn, waar het vraagstuk zo klaar is en de oplossing zo evident?

Waarom? Omdat indien de kwestie der neutraliteit het centrum van het debat vormt, waar 't over onderwijs gaat, God het centrum van het debat is, waar het over de neutraliteit van de school gaat.

En God blijft een teken van tegenspraak onder de mensen.

Wat moet in het algemeen onder neutraliteit verstaan worden?

Neutraliteit betekent reserve ten overstaan van twee of meer mogelijke houdngen: het is de zorg om geen voorkeur te tonen of de vrees om wel voorkeur te tonen.

Negatief kenmerkt de neutraliteit zich door onthouding. Men is noch voor Jan, noch voor Piet; laten die twee onmin krijgen, men wast zich de handen. In het godsdienstige is men noch katholiek, noch jood, noch protestant; men ignoreert eenvoudig alle en iedere belijdenis.

De positieve neutraliteit wil niet ignoreren, maar staat op de bres voor gelijkberechting. Als men 10 gulden aan Jan geeft zal men er ook 10 aan Piet geven; in zo'n geval heeft noch de een noch de ander te klagen (meent hij). In zake godsdienst plaats men Katholicisme, Boeddhisme en andere ismen op dezelfde lijn; men beweert, dat alle confessies evenveel waard zijn en behandelt ze naar die opvatting.

Maar de neutraliteit blijft bij het religieuze of confessionele niet stilstaan; ze dringt door op het filosofisch terrein, zelfs tot het Gods-probleem. Positief behandelt ze Christus op gelijke wijze als Calvijn, Boeddha en Mohammed; negatief bewaart ze over God een volkomen stilzwijgen.

Wat de school betreft, willen de laicisten een negatieve filosofische neutraliteit invoeren, en God beschouwen als iets dat heeft afgedaan, alsof Hij niet bestond. Zij propageren deze neutraliteit met een beroep op het respect, verschuldigd aan het geweten van ongelovigen; in feite betekent zij kleurloosheid van het onderwijs.

En dat is het juist, wat de Katholieken niet aanvaarden kúnnen, krachtens dezelfde gewetensvrijheid, in naam waarvan men hun neutraal onderwijs zou willen opleggen, om „vrijdenkers" niet te kwetsen.

De katholieke stelling op dit terrein is sterk; ze is onneembaar.

De schoolkwestie en de godsdienstige kwestie zijn niet van elkaar te scheiden. Het vraagstuk der opvoeding is onverbrekelijk één met de menselijke bestemming, en deze bestemming wordt bepaald door de godsdienst.

Wanneer in hypothese, een mens vrij is ieder Credo te verwerpen, dan is hij niet minder vrij om een bepaald Credo te aanvaarden en te handelen in overeenstemming met zijn overtuiging en de leer van de positieve godsdienst.

Welnu, de Katholieke Kerk erkent en schrijft voor: de gebiedende noodzakelijkheid, voor de Christen, van een onderwijs doordrenkt met de godsdienst.

En dat met een bindende logica. Immers voor de Christen is God het begin en het einde van alle menselijk bestaan, de souvereine Heer, het centrum van het geestelijk leven. God uit de school, dat is uit het onderwijs en opvoeding, willen bannen, betekent het ondergraven van de fundamenten der religieuse vorming, die belangrijker is, voor de Christen, dan de verstandelijke scholing. Wie God uit de school bant, neemt de basis weg van alle soliede moraal, en brengt daarmee de sociale orde in gevaar. Hoe veel niet-katholieken onder ons, vrij van sectarisme, hebben het erkend! „Zonder „het geloof in God en de onsterfelijk„heid der ziel mist de moraal ondergrond „en sanctie, en wordt bijgevolg de maat„schappelijke orde die steunt op de be„grippen rechtvaardigheid, recht en „plicht, ondermijnd in haar fundamen„ten" (Em. de Lavely). Dat was de mening van alle vertegenwoordigers, zelfs liberale, van wie Lebeau zich de energieke woorddrager maakte, toen hij verklaarde: „Iedereen is zó vast overtuigd van het voordeel, op doorlopende manier het godsdienstig en zedelijk onderricht met het eigenlijk onderwijs te verbinden, dat alle vrees moet verdwijnen bij deze sociale noodzakelijkheid, ingezien en begrepen door iedereen die niet aan intellectuele kortzichtigheid lijdt."

Deze opvatting vindt geen geen tegenstanders dan onder hen, die graag zouden zien, dat het atheisme een middel tot groepering of partijvorming werd.

Door de eis te stellen, dat God op school zal heersen, komen de Katholieken op voor een absoluut recht, vervullen een strenge plicht, en blijven de beste verdedigers van de sociale orde.

Wat is trouwens die zogenaamde neutraliteit, die sommigen hun zouden willen opleggen, anders dan een lokmiddel, een valstrik?

Christus heeft de onmogelijkheid der neutraliteit geproclameerd: „Wie niet voor Mij is, is tegen Mij."

De Franse socialistische afgevaardigde Marcel Sembat zei precies hetzelfde, toen hij loyaal erkende: „Aan een kind kennis bijbrengen zonder hem het geloof te leren, is hem dat geloof ontnemen; een school zonder God is een school tegen God. Wij kunnen er niets aan doen. Het is de natuur der dingen."

Neutraliteit is atheisme, bekende de Belgische socialist Furnémont in 1910.

Maar de sterkste, haast cynische bekentenis is die van de Franse minister Viviani: „Men heeft u gesproken over de neutraliteit der school; het wordt tijd te zeggen dat de neutraliteit van het onderwijs nooit iets anders is geweest dan een diplomatieke leugen en een tartuferie voor de gelegenheid. Spelen we met open kaarten. We hebben nooit een ander doel gehad dan de universiteit (d.w.z. het onderwijs) anti-religieus, te maken, en wel actief anti-religieus, strijdvaardig, oorlogszuchtig."

Dáárom wijzen de Kerk en het christelijk geweten de neutraliteit van het onderwijs af, eenstemmig en eendrachtig.

Maar — als er nu mensen zijn die ondanks alles niet van God willen weten!

Welnu, hún kan men evenmin het theisme opleggen, als het atheisme aan de gelovigen.

Wanneer de ongelovigen voor hun kinderen laicistisch onderwijs verlangen, dan moeten zij dat hebben.

Van wie? Van de school waar de neutraliteit wordt gepractiseerd ten koste van de rechten der katholieke kinderen die haar bezoeken? Neen!

Van de neutrale Staat moeten zij het ontvangen, gelijk van diezelfde neutrale Staat de Katholieken het christelijk onderwijs opeisen, dat hun recht is.

De Staat mag geen partij kiezen voor een bepaald filosofisch systeem, maar is een gelijke bescherming en een gelijke welwillendheid schuldig aan allen, slechts diegenen uitgezonderd, die meningen verkondigen, onverenigbaar met de fundamentele beginselen waarop de menselijke gemeenschap steunt.

Juist echter omdat hij er geen eigen filosofische leer op na mag houden, mist de Staat het recht, een bepaald onderwijs-systeem tot de bevoorrechte concurrent van een ander stelsel te maken.

Aan een Belgisch liberaal, oud-minister van kunsten en wetenschappen, M. Nolf, is de volgende enig juiste conclusie ontleend:

„Laten we dus definitief terugkeren van de utopie: de neutrale eenheidsschool, en er voor in de plaats stellen, de staats-neutraliteit, door geen onderscheid te maken tussen de scholen naar hun godsdienstige of wijsgerige strevingen, alleen met behoud van het recht te waken over de handhaving van zekere regels, geinspireerd door het algemeen belang. Zo wil het de verdraagzaamheid, zo de gelijkberechtiging, zo het welzijn van het land." (Le Flambeau, 1, 12, 1927). Zo ook wil het de vrijheid van onderwijs, waardoor de christelijke gewetens niet gedupeerd worden.

De Paus tegen de Nieuwe Dwalingen

INTERDICTEN MOGELIJK.

De Encycliek veroordeelt het nieuwe Heidendom en niet uitdrukkelijk het Nationaal-Socialisme.

Zoals wij van gezaghebbende geestelijke zijde vernemen, was het de uitdrukkelijke bedoeling van de Heilige Vader, de twee encyclieken „Divini Redemptoris" en „Mit brennender Sorge", waarvan de ene tegen het Communisme en de andere tegen het nieuwe heidendom is gericht, onmiddellijk op elkaar te doen volgen. Door deze beide encyclieken immers moeten de meest gevaarlijke dwalingen van onze tijd aangetoond en door het hoogste gezag van de Paus veroordeeld worden.

Het fundamentele verschil echter tussen deze twee encyclieken is, dat die tegen het goddeloze Communisme de samenvatting en bekroning is van de talrijke vroegere apostolische veroordelingen van het Marxisme, terwijl de encycliek tegen het in Duitsland gepredikte nieuwe heidendom en de doorlopende inbreuken tegen de letter en de geest van het concordaat slechts een eerste stap voorstelt in de nu sterker wordende strijd der kerk tegen het waas van een nieuwe en voorlopig nog verwarde wereldbeschouwing, welke door bepaalde krachten die gelijktijdig met de overwinning van het Duitse Nationaalsocialisme zijn omhoog gekomen, thans aan het Duitse volk wordt opgedrongen.

Het Duitse Heidendom.

De encycliek is uitdrukkelijk niet tegen het Nationaal-socialisme als zodanig gericht en vermijdt derhalve dit woord zorgvuldig, maar zij keert zich ook niet meer, gelijk tot dusver bij kerkelijke publicaties gebruikelijk was, uitsluitend tegen bepaalde secten of organisaties van geacent[illegible] dense instelling, omdat men hier zeer wel weet, hoe het nieuwe heidendom ver buiten het kader van dergelijke beperking heden aan het gehele volk als nationaal „Gedankengut" wordt gesuggereerd.

Terwijl de actie van de H. Stoel tegen deze dreigende ontwikkeling zich tot heden tot uitsluitend op diplomatiek terrein heeft bewogen, zien wij in deze nieuwe encycliek een eerste behandeling op zuiver dogmatieke grondslag, welke de verdere houding van de Kerk ten opzichte van de situatie in Duitsland in de toekomst zal bepalen.

Nog eens biedt de H. Kerk haar helpende hand aan hen, die haar in het tegenwoordige Duitsland bestrijden of minachten. Maar het is de vaste wil van de Heilige Vader, dat aan het tijdvak van strijd der kerk in Duitsland om haar levensrecht een einde kome, en daarom wilde hij nu niet vooruitlopen op de verdere ontwikkeling van de toestand aldaar.

Mogelijke maatregelen.

Mocht er niet, gelijk Hij nog steeds maar al te gaarne zou willen hopen, alsnog een gelukkige oplossing worden gevonden — en hier is het fundamentele verschil met Zijn houding ten opzichte van het Marxsime en Communisme, waar volgens de jongste plechtige veroordeling geen verzoening mogelijk is — dan zal het Vaticaan geheel de vrije hand houden en eventueel overgaan tot verdere publicaties hetzij aan de katholieken in Duitsland, hetzij in de gehele wereld. Volgens de ons geworden informaties zou de Heilige Stoel niet terugschrikken voor een uiterste veroordeling van alle het Christendom belagende nieuwe stromingen, waarbij zelfs het

GEESTELIJKE OORSPRONG VAN 'T BOLSCHEWISME.

De geschiedenis van Rusland is een der meest smartelijke geschiedenissen van de gehele wereld. De omwentelingen die plaatsgrepen gingen steeds met katastrophale gebeurtenissen gepaard.

De eerste verschijnselen, die de revolutie van '17 voorbereidden, tekenen reeds zich af in 't religieuze schisma van de 17de eeuw, onder de patriarch Nikon, welke de orthodoxe hierarchie millioenen zielen ontrukte. De hervormingen van Nikon vonden geen ingang bij het volk, dat met hand en tand aan de oude gebruiken vasthield en in de hervormingen een verraad zag van het oude messiaanse idee, dat Moskou zag, als het derde Rome, de bewaarster van het oude geloof, welke Rusland eens over de gehele wereld, door macht van de Tsaar, zou verbreiden. Deze messiaanse gedachte vinden we terug in de Bolschewistische wereldrevolutie.

Peter de Groote, ondanks zijn geweldige verdienste, heeft de ziel van het Russische volk geweld aan gedaan. De europisering, die hij doorvoerde werd door 't volk niet begrepen en leidde tot verzet, dat met geweld werd onderdrukt. De napoleontische oorlogen verlosten Rusland uit zijn geslotenheid. De staatkundige ontwikkeling ging in dezelfde banen verder, hetgeen tot uitbarsting kwam bij de Decembristenopstand.

Twee groepen winnen veld, die der occidentalisten en der Slavophilen of Orientalisten. De Occidentalisten vertegenwoordigen in deze groepering het ongeloof, terwijl de orientalisten zich baseren op de grondslag van het oriëntale christendom. Deze twee richtingen doortrekken in het vervolg geheel de Russische geschiedenis. Een der meest begaafde rationalisten was Bessarion Belinskij. Hij gebruikt de philosofie van de Duitse idealisten om het sociale leven weder op te bouwen. Zijn theorie was revolutionnair en zuiver atheistisch en gericht tegen de collectieve geest. Hij loochende God niet uit onverschilligheid, maar in de naam van een persoonlijk ideaal. Zijn leer was de kiemcel voor het nihilisme, dat in de grond een radicale ontkenning was van de Russische levensvoorwaarden. De beide Nihilisten Dobroljubof en Tchernischewski maakten van het nihilisme een onbarmhartige ascese. Dit nihilisme was alleen mogelijk door de voortdurende decadentie, waarin het Russische leven geraakt was. De beweging der Narodniki doet de beweging die eerst zuiver in de klasse der intellectuëlen haar aanhang vond, een keer nemen naar het volk. De nihilistische overtuiging, dat de gerechtigheid alleen in het volk leeft, is door de Bolschewisten overgenomen. De gehele tweede helft van de negentiende eeuw was trouwens van deze gedachte vervuld. De Narodniki waren de mening toegedaan, dat het probleem van de volksomwenteling in Rusland anders op te lossen was, dan in West-Europa. Het volk moest van de beweging, die aansluiting bij hen zocht niets hebben, en levert de stuwers daarom aan de regering uit. Een gevolg hiervan was, dat de Narodniki naar de terreur grepen, en Alexander II werd vermoord. Dan ontstaat de beweging der anarchisten, waarin Bakoenin Vorst Kropotkin en graaf Leo Tolstoi een leidende rol speelden. Opvallend is, dat deze drie tot de hoogste adel behoorden. Bij Bakoenin was de lust in de vernietiging een obsessie. In 1866 zegt hij reeds, dat uit een meer van vuur en bloed de ster in Moskou zal opgaan. In vernietigingswoede en de hevigheid van zijn atheisme overtreft hij Karl Marx. De theorie van Bakoenin heeft ook de fascistische staat beinvloed Hij was de uitvinder van de corporatieve staat, ofschoon de naam van het fascisme op Alexander Herzen teruggaat. Tolsto wil los van levensvormen, uit de geschiedenis ontwikkeld. Tolstol was religieuzer, maar tegelijk radicaler dan de andere anarchisten. Opvallend is uit de theorie van het Marxisme de idee van de Messiaanse roeping van het proletariaat. Dit was bij Marx niet uit de wetenschap geboren maar uit de oude Joodse idee van 't uitverkoren volk. Dit werd door het proletariaat overgenomen. Marx haatte Rusland als een „barbarenland", ook de leiders van de nieuwe ideologiën, die daar ontstonden. De band, die tussen Rusland en het Marxisme wordt gelegd, werd geknoopt door Lenin.

De moord op Alexander II in 1888 vestigde opnieuw de aandacht op het veldwinnend proletariaat. Dat de Messiaanse idee nog steeds niet op de achtergrond was gedrongen, bleek wel uit een tijdschrift, dat in 1905 in New York verscheen, waarin erop gewezen werd, dat de revolutie een Joodse revolutie zou zijn. Het Marxisme was in Rusland nooit tot een eenheid geconsolideerd, maar in Wladimir Ulianow Lenin verscheen een theoretische kracht van het eerste formaat op het toneel. Hij predikte, dat alle middelen, die tot het doel voerden, goed waren, en was een felle tegenstander van het zwervend Russische geestestype. Het idee der revolutie bezielde hem zonder dat hij er ooit aan twijfelde, en hij bezat een geniale brutaliteit. De oorlog van 1914 bracht het noodlot onontkoombaar naderbij. Toen deze uitbrak, waren de drie problemen, waarvoor Rusland stond, onopgelost: het probleem der verschillende nationaliteiten; het sociale probleem, dat was vastgelopen op de decadentie der leidende kringen; en het volkshuishoudelijk probleem. Als in 1917 de wereldrevolutie begint, is het Bolschewisme nog niet sterk onder het volk verbreid, maar door de sterke organisatie is het de enige kracht, die waar alles valt, het kan uithouden. Als historische middelen die de geschiedenis Lenin aan de hand gedaan had, heeft hij tot het uiterste uitgebuit. De overwinning van Lenin, deed het van karakter veranderen. De onverbreekbare verbinding van theorie en practijk is een der hoofdelementen van het Leninisme. Marx had niet de middelen ter verwezenlijking gegeven; Lenin heeft de verwezenlijking opgelost door de greep naar de onbeperkte macht en de tirannie, die zal moeten duren tot de zege volkomen is behaald.

De Russische revolutie is een kwaal van Rusland zelf, een eigen fout door de historie heen, die een gevaar voor de overige wereld oplevert. Waar de goeden nalatig zijn gebleven, de sociale rechtvaardgiheid in toepassing te brengen, zijn anderen begonnen. Rusland is op het ogenblik een geestelijk laboratorium, waar geëxperimenteerd wordt en de experimenten niet wetenschappelijke theorie blijven, maar worden omgezet in politieke actie en bedrijvigheid.

uitspreken van het interdict niet tot de onmogelijkheden zou behoren.

Opmerkelijk is ook de uiterlijke vorm van deze nieuwe encycliek wier officiële tekst niet in het Latijn is verschenen, maar in het Duits. We herinneren ons slechts één dergelijk geval, en wel de encycliek over de Italiaanse jeugdopvoeding „Non abbiame bisogno", die in 1931 verscheen. Voorts was het zeer ongewoon, dat deze encycliek „Mit brennerder Sorge" verrassenderwijs in alle kerken van Duitsland werd voorgelezen en pas de dag daarna in Rome officieel werd gepubliceerd. Aldus kon worden voorkomen, dat de geestelijkheid, vooral ook in de kleinere en afgelegen plaatsen, zou kunnen worden belemmerd, de woorden van de Heilige Vader aan de gelovigen over te brengen.

De Italiaanse pers.

Tenslotte is het niet oninteressant, de vastigheid van de as Berlijn—Rome ook in deze zuiver geestelijke kwestie te kunnen constateren uit de houding van de Italiaanse pers. Afgezien van de katholieke „Avenire d'Italia", die een betrekkelijk groot uittreksel uit de encycliek „Mit brennerder Sorge" geeft, wordt van deze encycliek in tegenstelling met „Divini Redemptoris" nauwelijks melding gemaakt. Het offieuse „Giornale d'Italia" b.v. brengt een verslag van amper tachtig woorden, waarin het mededeelt, dat de Paus een encycliek aan de Duitse bisschoppen heeft gericht, waarin Hij hen vermaant, zorg te dragen voor de... vorming van een steeds waardiger en voorbeeldiger clerus!

ALGEMEEN POLITIEK OVERZICHT.

In Bilbao, waarop in de laatste dagen bijzonder de aandacht der wereld was gevestigd, is de toestand iets verbeterd doordat een Engels schip „Seven seas spray" er in geslaagd is door de blokkade van Franco heen te komen en Bilbao weer van wat levensmiddelen te voorzien. Ook andere Engelse schepen die nog bij St. Jean de Luz aan het vrachten waren zullen nu trachten de haven binnen te komen.

Vermoedelijk zullen zij profiteren van het slechte weer, wat momenteel de operaties omtrent Bilbao onmogelijk maakt.

In overig Spanje schijnt men op beide fronten totaal uitgeput te zijn.

Van een offensief met successen is aan geen der beide zijden sprake; de enige activiteit van de laatste dagen is een geweldig bombardement van Madrid.

Van het zenden van hulp wordt de laatste dagen ook veel minder vernomen. Of dit nu moet toegeschreven worden aan de blokkade der non-interventiecommissie die dezer dagen begonnen is? We betwijfelen het en menen het meer te moeten toeschrijven aan de veranderde houding der mogendheden. Waarin deze precies zijn oorzaak heeft, is nog niet te achterhalen maar een feit is zeker dat Italie en ook Rusland schijnbaar een geheel andere houding tegenover de Spaanse burgeroorlog innemen als enkele maanden geleden.

Italie is zich in de laatste maanden meer gaan specialiseren op Oost-Europa. We hebben daar eerst het verdrag gehad met Joego-Slavië; vandaar vertrok Graaf Ciano ineens door naar Turkije, maar hier schijnen de onderhandelingen minder goed gelukt te zijn, want er is niets meer van vernomen.

En nu dezer dagen is er een conferentie van de Oostenrijkse kanselier Schussnig met Mussolini, waar zullen besproken worden de band Italie—Duitsland, de Spaanse oorlog en de Joego-Slavische kwestie.

Intussen heeft Duitsland nog gemeend ook Goering naar Italië te sturen. Officieel heet het dat het voor een bezoek is aan zijn zieke trouw die in Italie is; maar heel de politieke wereld zoekt er wel iets anders achter.

Nu de strijd in Spanje weer even in een minder felle fase verkeert, is het misschien dienstig, vooral naar aanleiding van Franco's besluit van deze week, om de partijen in Spanje af te schaffen, een inventaris van de gegevens op te maken, welke een beoordeling van generaal Franco als staatsman veroorloven. Deze zijn helaas schaars.

Wat eerstens het comité van generaals aangaat, aan welks hoofd hij zich geplaatst zag, dit heeft in zijn openingsproclamatie letterlijk gezegd, dat het geen ander doel had dan de bestaande wantoestanden om te stoten, waarna een een voorlopige regering zou worden ingesteld. Het leger zelf zich immer een permanente rol toegekend. Maar het heeft ook niet op een langdurige burgeroorlog gerekend. Deze heeft echter geheel nieuwe verhoudingen in het leven geroepen en eerlang vernemen we uit Franco's mond, dat er wel iets anders dan een militaire dictatuur van een paar jaar op zal zitten om de geheel en al door elkaar geraakte toestanden in Spanje weer te herstellen.

Franco had zich trouwens reeds éens voor een militaire dictatuur uitgesproken, n.l. na de pacificatie van Asturie. Leroux en Gil Robles hebben zich daar tegen verzet en Franco heeft toen toegegeven. Hij meerde, dat deze provincie niet met de gewone middelen ontwapend kon worden, en de loop der dingen heeft bewezen, dat hij goed gezien had. Had hij destijds zijn zin door kunnen zetten, dan had men nu niet voor de misère van Oviedo en ommelanden gezeten.

Franco heeft echter nimmer blijk gegeven een dictatuur om haar zelver wille lief te hebben. Hij wil niet „dictator" genoemd worden. Hij heeft trouwens ook nog nimmer een woord tegen liberalisme of democratie geuit. Wel daarentegen heeft hij zich uitdrukkelijk van het Spanje der XVIIIde en XIXde eeuw gedistancieerd en zijn verlangen kenbaar gemaakt weer aan dat van de XVIde aan te haken, en daarmee heeft hij de harten zowel van de traditionalisten als van de falangisten gewonnen.

Het initiatief tot de militaire opstand is niet van Franco uitgegaan. Na de val van de monarchie traden er herhaaldelijk personen op hem toe met het verzoek tn pronunciamiento van stapel te laten. Want, ofschoon de massa eigenlijk maar bitter weinig omtrent de jeugdige generaal wist, voelde zij bij intuïtie toch, dat hij de komende man in Spanje was. Franco sloeg echter al die verzoeken van de hand. Het volk was nu souverein geworden, zo meende hij, en de volkswil moest geërbiedigd worden. 't Leger moest zich buiten alle politiek houden, zo ongeveer in de geest van Von Seeckt, wiens gevleugeld woord „de rijkswehr schiet zowel naar rechts als naar links" bekend geworden is.

Eerst toen de regering plannen ging smeden om het beroepsleger korterhand af te schaffen, begon Franco tot een andere mening over te hellen. Bekend is het gezegde van Largo Caballero, dat hij van de generaals korporaals en van de korporaals generaals zou maken. Geschiedde dat, dan werd Spanje's ruggegraat in tweeën gebroken, het laatste element van orde zou daarmede verdwijnen. Dat was te veel voor ieder, die niet in anarchie en nihilisme geloofde en dat deed Franco niet.

Is hij republikeins? Men weet het niet. De meerderheid van het generaalscomité was het wèl, maar toen dit hem in October j.l. in Burgos de titel „Hoofd van de Spaanse Staat" toekende, veranderde hij deze in „Hoofd der regering van de Spaanse staat." Deze nuance laat vele toekomstige mogelijkheden open. Wel heeft hij zich destijds met het verdwijnen van de monarchie dadelijk verzoend en ook was hij er na de opstand vóór de nieuwe republikeinse vlag te handhaven. Deze is echter toch verdwenen en zij wappert in het nationale Spanje nog slechts op de binnenzijde van de deksels der lucifersdoosjes van de regie. Zolang de voorraad strekt. Is deze uitgeput, dan komt het rood en goud ook dáár weer terug.

Sociaal wordt hij gedoodverfd als zeer geavanceerd te zijn. Veel concreets heeft hij op dit gebied echter niet te verstaan gegeven. Tenzij, dat hij de kapitalisten en de grootgrondbezitters, die achter hem staan, uitgenodigd heeft op het laten van aanzienlijk veel veren voorbereid te zijn.

Franco heeft zich een paar maal voor de hooghouding van het gezin en voor de beoefening van een reeks deugden uitgesproken, die tegenwoordig wel eens voor ouderwets versleten worden. Hij is door en door nationaal en fel antibolschewistisch. Hij beschouwt ook het katholicisme als wezenséén met de Spaanse eigendommelijkheden, maar hoe hij tegenover de kerk staat is niet zeker.

Tot goed begrip hiervan o.a. het volgende. De Kerk is in Spanje nimmer zo bitter vervolgd geworden als zulks in vele landen het geval was. Daardoor heeft de Kerk zich in Spanje minder scherp „herauskritallisiert". De Spanjaard is door en door katholiek, maar individualistisch. Hij is het om zo te zeggen op z'n eigen houtje. Hij staat niet via de Kerk, maar hij staat direct met O.L.H. in verbinding. De Kerk is in zijn mentaliteit een administratief lichaam, dat bedelingen onderhoudt, katechismus geeft, enz. Zij is in veel mindere mate dan b.v. voor ons, de supernatuurlijke band, die alle gelovigen tot een hecht blok aaneenbindt. Beredeneert hij de zaak, dan komt hij wel tot andere conclusies, maar de meeste mensen laten zich meer door hun gevoel dan door hun verstand leiden.

En ook wanneer we deze reserve maken, erkennen we in het bovengeschrevene overdreven te hebben, maar dat was toch nuttig om de richting te geven. De Kerk neemt in de mentaliteit en in het gevoelsleven van de verschillende volken niet altijd precies dezelfde plaats in. De Spanjaard zal niet gedogen, dat men het katholicisme ook maar met een vinger aanraakt, maar hij zal wèl gedogen, dat men de Kerk met een vinger aanraakt.

Geheel afgescheiden hiervan staat natuurlijk de liberalistische strekking om de Kerk uit het openbare leven uit te schakelen en haar invloed niet over de drempel van de bedehuizen te laten komen. We stoten op die strekking in het programa van de falanx en het schijnt wel, dat generaal Franco deze inzichten tot op zeker hoogte deelt, temeer daar deze partij tot de toegelatenen behoort, altijd echter onder vorige verdediging van de stellingen, dat Spanje zonder eenvoudigweg ondenkbaar is.

In buitenlands opzicht is Franco een onbeschreven blad. Hij heeft onverbloemd te verstaan gegeven, dat hij de landen, welke hem in zijn moeilijke uren te hulp zijn gesneld, een warm hart toedraagt en men mag ook wel aannemen, dat hij wrok koestert tegen de staten, die hem op alle manieren de voet dwars hebben gezet. Wij kunnen er ons óók op voorbereid houden, dat deze waardering zich in de toekomst zeer kras in de velden der economie zal uitwerken. Niet echter in die der internationale politiek.

Dit is wel ongeveer alles, wat men van Franco is staatsman weet. Veel is het niet, maar dat het zo weinig is, heeft ook z'n betekenis.

NEDERLAND.

Toestanden op Departementen.

In de Nederl. kath. pers is de vraag besproken of de beide zittende katholieke ministers — de heer Gelissen bleef buiten beschouwing, omdat deze de actieve politiek weer verlaat — weer een plaats moet worden verleend op de candidatenlijst van de Katholieke Kamerfractie. Een inzender in Ons Noorden schrijft nu: „Ik geef gaarne toe, dat zuiver politiek gesproken, daartegen wellicht bezwaren zijn aan te voeren. Ik zou er echter tegen willen opkomen, indien de suggestie werd gewekt dat de beide zittende ministers in hun zeer hoge functie minder goed als katholieken waren opgetreden.

En de schrijver verdedigt dan de Heer Deckers door te wijzen op zijn moedig en krachtig optreden als minister van Defensie bij de uitroeiing van mistoestanden, die inderdaad ergerlijk waren.

Wie hier enigermate op de hoogte is met de departementale toestanden — men vindt deze dingen overigens bij alle grote bureaux—kent het systeem waarbij vrouwelijk personeel, wier charme groter is dan de intellectuele kennis, snel promotie maakt, dank zij allerlei bedenkelijke protectie. En 't ergste hiervan is, vooral in de laatste jaren toen wegens bezuiniging, promoties tot het uiterste werden beperkt,' dat dit geschiedde vaak ten koste van het mannelijk personeel. Hier in Den Haag kan men U tientallen gevallen opnoemen, waarbij een aardig meisje snel promotie maakte en z.g. op de hoge bureaux terecht kwam, waar het contact altijd veel gemakkelijker en vertrouwelijker is dan beneden in de schrijf- of type-kamer. En hoe als gevolgd daarvan, jonge flinke kerels en dikwijls gehuwde mannen met gezinnen werden gepasseerd, en „schrijver op jaarloon" bleven met een minimum tractement.

Welnu, aan deze toestanden heeft minister Deckers, kort na zijn optreden als minister van Defensie, een einde gemaakt. Tegen een krachtige tegenstand op het departement in, heeft hij de ukase doorgevoerd, dat al die dames weer terug moesten naar de schrijf- en type-kamers. Daar is heel wat over te doen geweest en vele hoge omes kwamen daar aan te pas, maar minister Deckers zette door en toen hij aftrad als minister van Defensie, was op het Departement van Defensie deze Augiasstal gereinigd. Helaas, nu de minister goed 1½ jaar weer weg is, hebben de heren hoofdambtenaren, onder leiding van den z.g. sterken man minister Colijn, het stelsel Deckers weer volkomen gelikwideerd en zitten de dames weer boven bij hen op de afdelingen en maken ze weer snelle promoties.

Ministers Decker muntte ook uit door strikte rechtvaardigheid. Hij was voor iedereen op het departement te spreken en wanneer de klacht gerechtvaardigd was, dan werd er aan tegemoet gekomen, hoe hoog de ambtenaar, die ongelijk moest bekennen, ook gezeten was. Er is dan ook op Defensie geen minister geweest, die zo bij zijn personeel gezien was en toen de heer Deckers naar Landbouw overging, kwam spontaan het idee op, waarvoor geen enkel precedent was, om den minister daarvan een stoffelijk bewijs te geven. Dat niet alleen daaraan meededen, is na het bovenstaande begrijpelijk, maar wel gaf men ook van die zijde toe, dat het een kerel was, die rechtvaardig wilde en durfde zijn

Deze onthullingen hebben nog al in de Nederlandse pers de aandacht getrokken.

Het is begrijpelijk dat een mondain en wuft blad als de Telegraaf over deze „waarden" in het beleid van katholieke ministers anders denkt dan wij en cynisch spottend spreekt van de „kruistocht van minister Deckers tegen charmante meisjes."

Het grote leed, de diepe tragedie, om van het zedelijk verval maar niet te spreken, dat verscholen ligt achter die immorele protectie van „charmante meisjes" op regeringsbureaux en andere grote kantoren is voor dit blad natuurlijk van geen of weinig waarde.

En van de kant van het betreffende departement is wel een dementi gekomen, waarin beweerd werd, dat er na het heengaan van Deckers op defensie niets veranderd is, en het vrouwelijk personeel beneden in de schrijf- of typekamer gebleven was; en dat bij promoties de rangorde werd nagekomen.

Maar de repliek hierop van de inzender in Ons Noorden, waarop van het Departement niet meer geantwoord werd, heeft ons niet de indruk gegeven, dat er op dit gebied geen mistoestanden meer heersen.

UIT SABA.

EASTER-HIKE.

„The Sheep-hole".

De troepraad heeft besloten met Pasen een flinke „hike" en overnachten in „de Sheep-hole". De troepleider is geanimeerd, maar moet toch de opmerking maken: „maar die arme schapen dan?"

Van verschillende kanten wordt hem ijverig medegedeeld, dat daar **nou** geen schapen meer zijn... vroeger werden de wilde schapen daarheen gedreven en opgevangen. „O.K. boys, maar dan komen er nou dan toch weer andere schaapjes in". Een woest gehuil maakt de hopman opmerkzaam op het feit, dat hij nou eerder met woeste wolven dan met makke schaapjes te doen heeft.

Zondagmiddag gaat het de steile helling af tussen Windwardside en Hell's gate. Van de ene steen op de andere, steeds naar beneden. Je stok komt je voor 't balanceren nu goed te pas en houdt je staande voor de rollende stenen onder je voet.

Daar is Spring-bay Lewill, fijne herinnering aan Arendkamp. Rusten jongens? Onder geen voorwaarde hopman, we zijn juist zo fijn op tocht. „Dan maar weer „down and down", klein Booby-Hill bestegen, langs 's smalle geitenpad en de castussen, totdat de „Sheephole" bereikt wordt.

Een machtige overhangende geweldige rots, welke als de gapende muil van een voorwereldlijk monster, makkelijk de geheel troep in zijn bek opneemt en een heerlijke rustplaats biedt.

Spoedig heeft elke patrouille zijn eigen keuken en kamer in orde gemaakt en wordt er hout gesprokkeld voor straks.

Daar... ver beneden... zie je de schuimende branding wild tegen de rotsen van Cove-gut slaan. De kleine baai ligt daar zo eenzaam, vergeten herinnering oproepend aan de vroegere zeerover, welke zijn slachtoffer daar aan land sleepte en soms links boven, daar ginds, van de rots... versingerde, als hij zijn losgeld ontvangen had.

Het algemeen verlangen is... naar Spring-bay voor een fijne zwempartij. Zo volgt de afdaling langs de steile rotswand, over de „ridge", dan het bospad langs, totdat het bruisen der branding steeds sterker wordt. Daar ligt de kleine baai en de open zee.

Links, achter de kleine rotswanden, zoekt ieder zijn plaatsje en maken de zwemmers zich klaar, zoekend het dartel plezier in het koele water tussen de rotsen in de zee.

Op 't strand is de vaandrig bezig hartige „wilks" te roosteren en zijn een paar uitverkorenen bezig aan de koffie.

Het fluitsignaal brengt de school „bruinvissen" weer in vorige jongensstaat, welke de meegenomen sandwiches met de koffie en wilks zich wel laten smaken.

Als na enige tijd de sheep-hole weer bereikt wordt, valt spoedig daarna de lichte schemering in en wordt het „Pagodevuur" opgebouwd en ontstoken. De maan verrijst en werpt haar geel schijnsel over de machtige bergen en de sheep-hole Rondom het vuur de scouts. Je hoort de old time songs... „Old black Joe"... mij old Kentucky Home"... „My bonny"... etc. etc. De Yells brengen de echo's terug vanuit de bergen en de verhalen maken de vroegere heldendaden wederom levend. Dat is scouting op zijn best, niet waar jongens?"

's Nachts 12 uur... ieder in zijn kampdeken, sommigen dromend van al 't avontuur... anderen ver-weg in het land der vergetelheid.

Langzaam gaat de nacht over in de vroege morgen, welke de frisse onbezorgde vrolijkheid van deze 2nd Easterday brengt... het morgenbad... de visvangst... de hikes en de spelen. Het is een onvergetelijke dag en de avond ziet een voldane en gelukkige jongensgroep daarboven in de Sabaanse bergen terug.

Saba, 6 April 1937.
M. van der Maarel Jr.

DE NEDERLANDSCHE PADVINDERSVEREENIGING. AFDELING SABA N.W.I.

GROEP 1... ORANJE DASSEN.

Mei-programma 1937.

Spoorteken: Een Padvinder is een vriend voor allen en een broeder voor elk ander Padvinder.

Denk aan dit fijne artikel en kom het na broertjes, vriendelijk en beleefd voor iedereen en voor je troepkameraden een echte broeder

In September op de Jamboree beleven wij de grote broederschap, waarvan wij hier op Saba een klein schakeltje zijn.

M.

Elke **Woensdag** van 6 tot 6.45 uur n.m. les in de Nederlandse taal aan mijn woning.

Zondag, 2 Mei: In de morgen Kerkgang in uniform, patrouille-gewijze.

2.15 uur n.m. verzamelen bij Peter Johnson's shop, Hell's Gate.

Troeptraining: De Verloren Expeditie.

HEMELVAARTSDAG:

Donderdag, 6 Mei: Arenden en Vossen verzamelen onder de Vaandrig om 8 uur v.m. Windwardside-Bananegut.

Wolven, Leeuwen en Herten verzamelen onder de Hopman om 8 uur v.m. bij Angl. Church, de Bottom.

Hike door Saba-Mountains... Rendevous.

Zaterdag, 8 Mei: Om vier uur verzamelen bij het huis van de Hopman.

????... De g...i...i...i...e????

Dinsdag, 11 Mei: Om half vijf bij het clubhuis op St. Johns.

Patrouille-bijeenkomsten, na afloop verhaal.

Pinkster-Hike en Bivaks.

Zondag, 16 Mei en Maandag 17 Mei 1937:

Arenden, Leeuwen verzamelen met de Vaandrig om 8 uur v.m. bij de R. C. Church te Hell's gate.

Wolven, Vossen en Herten verzamelen onder de Hopman om 8 uur v.m. bij diens huis in de Bottom.

Cross-Country Mountains en Bivak.

Zaterdag, 22 Mei:

Avondoefening St. John's, om 5,30 uur bij het clubhuis.

Dinsdag, 25 Mei:

Om half vijf verzamelen bij het clubhuis St. Johns.

Patrouille-training... na afloop troepspel.

Zondag, 30 Mei:

Om 4 uur verzamelen bij de Bunk in de Bottom.

Zwemmen aan de Fortbaai... kampvuur aan de Tentbaai.

Laatste betaling Jamboree-geleden. Gelden.

good scouting aandsmiling.
De hopman,
M. van der Maarel Jr.

R. K. KERKEN.

Parochiekerk Otrobanda:

4.45 v.m. H. Mis.
7 v.m. H. Mis (Kindermis)
Om 9 uur Pontificale Hoogmis.
Iedere Woensdagavond 7 uur Jongenscongregatie met Holl. Preek.

Parochiekerk Pietermaai:

4.30 v.m. H. Mis.
6 v.m. H. Mis.
7.30 v.m. H. Mis. (kindermis, niet voor volwassenen)
8.30 v.m Hoogmis.
6.30 n.m. Lof.
Iedere Woensdagavond 7 uur Jongenscongregatie.

Parochiekerk San Mateo:

4.45 v.m. H. Mis.
7 v.m. H. Mis (Kindermis)
9 uur: de plechtige Hoogmis.
7 uur: Plechtig Lof.

Paasmaandag:

half zeven: gezongen H. Mis.
Iedere Woensdagavond 7 uur Jongenscongregatie met Holl. Preek.

Parochiekerk Groot Kwartier:

5 uur H. Mis.
8.15 Plechtige H. Mis.
7.— n.m. Lof.

Isla kerk Asiento:

5 v.m. H. Mis.
7.45 Plechtige H. Mis.

In alle kerken gelegenheid tot Biechten: iedere Zaterdag van 4 tot 8 uur n.m.; en daags voor iedere grote feestdag.

CURACAO.

De Verkiezingen.

In verband met de nieuwe verkiezingen zijn verschenen de publicatiebladen No. 25 en No. 28.

Public. bl. No. 25 bevat het model hoe de Kiezerslijst moet worden opgemaakt, alsmede een model voor het uittreksel van de Kiezerslijst, bevattende de alphabetische volgorde der namen enz. der bij het stembureau ingedeelde kiezers.

Public. bl. No. 28 bevat het besluit van de Gouverneur inzake het bekwaamheidskiesrecht

Het besluit bevat 17 artikelen met betrekking tot het verkrijgen van dit bekwaamheidskiesrecht, alsmede een model voor aanvraag.

Artikel 8 geeft de gestelde eisen, n.l. de volgende:

a. het bezit van voldoende kennis van een der talen, die als voertaal dienen bij de onderwijsinrichtingen, bedoeld in artikel 10 eerste lid, 3° van het „Curaçaosche Kiesreglement 1937", blijkende uit het verstaan en mondeling terugvertellen van een eenvoudig courantenbericht of andere mededeling;

b. het zonder grove taalfouten kunnen schrijven van eenvoudig stukje in de gekozen taal;

c. blijken geven eenvoudige bewerkingen te kunnen uitvoeren met gehele en gebroken getallen en met de maten en gewichten van het metriek (of een ander) stelsel;

d. voldoende kennis bezitten van de topografische aardrijkskunde van het gebiedsdeel Curaçao en omgeving en zeer in het algemeen van de landen der aarde!

d. De proef van bekwaamheid zal niet langer dan anderhalf uur duren.

Eindwedstrijd tennistournooi.

Van S.V. „Racing Club Curaçao" ontvingen wij de mededeling dat de eindwedstrijden van het door hen georganiseerde tennistournooi zullen plaats vinden op de banen van de C.B.L.O. te Mundo Nobo als volgt:

Dubbespel op Zondag 25 dezer, te 4.15 n.m. tussen de H.H. Norman Chumaceiro en Jossy Capriles v/s Horacio Hoyer en Alex Jesurun.

Enkelspel op Zondag 2 Mei a.s. te 4.15 tussen de H.H. Hoyer en Alex Jesurun.

Op 25 dezer zal de „Maduro's Centenary Cup" en op 2 Mei a.s. de Frigidaire Cup" aan de respectievelijke winnaars worden uitgereikt.

Wij danken beleefd voor de uitnodiging.

K KRO O **Wereldprogramma Via P.C.J. Golflengte 31.28 19.24—20.24 uur Curaçaotijd. Zondag, 25 April.**

1. Gramofoonmuziek.
2. De Wereld in Vogelvlucht, door Paul de Waart.
3. Van en Voor de Missiepost.
4. Gramofoonmuziek.
5. De Nederlandse Missie-Verkeersmiddelen-Actie
6. Vaderlandse Kroniek.

Koloniale Uitzending van de K.R.O. Via P. H. I. op Golflengte 25.57 M. Van 9—10 uur Curaçaotijd.

1. Mars.
2. De film in Nederland, door A. van Domburg
   Ir. J. P. Planje.
3. Gramofoonmuziek.
4. De Wereld in Vogelvlucht, door Paul de Waart.
5. Van en Voor de Missiepost.
6. Vaderlandse Kroniek.

The South American Handbook 1937.

In dank ontvingen wij een present exemplaar van de veertiende editie van bovenstaand boekwerk, uitgegeven door „Trade & Travel Publications, Ltd." te Londen, dochtermaatschappij van de door de heer C. S. Gorsira J. P. Ezn. vertegenwoordigde scheepvaartmij. „Royal Mail Lines, Ltd." Londen.

Zoals bekend geeft dit interessante boek alle mogelijke gegevens omtrent Zuid en Middel Amerika en is dus voor onze handel een onmisbare gids.

Dit boek is te koop bij de Hollandse Boekhandel tegen de prijs van ƒ 1.50.

Gevolg van Ruzie.

Bij een te Blomomto alhier ontstane ruzie heeft de 45-jarige P. de werkman J. een slag met een z.g.n. macheta op een der onder armen toegebracht, met het gevolg dat de man ernstig verwond werd.

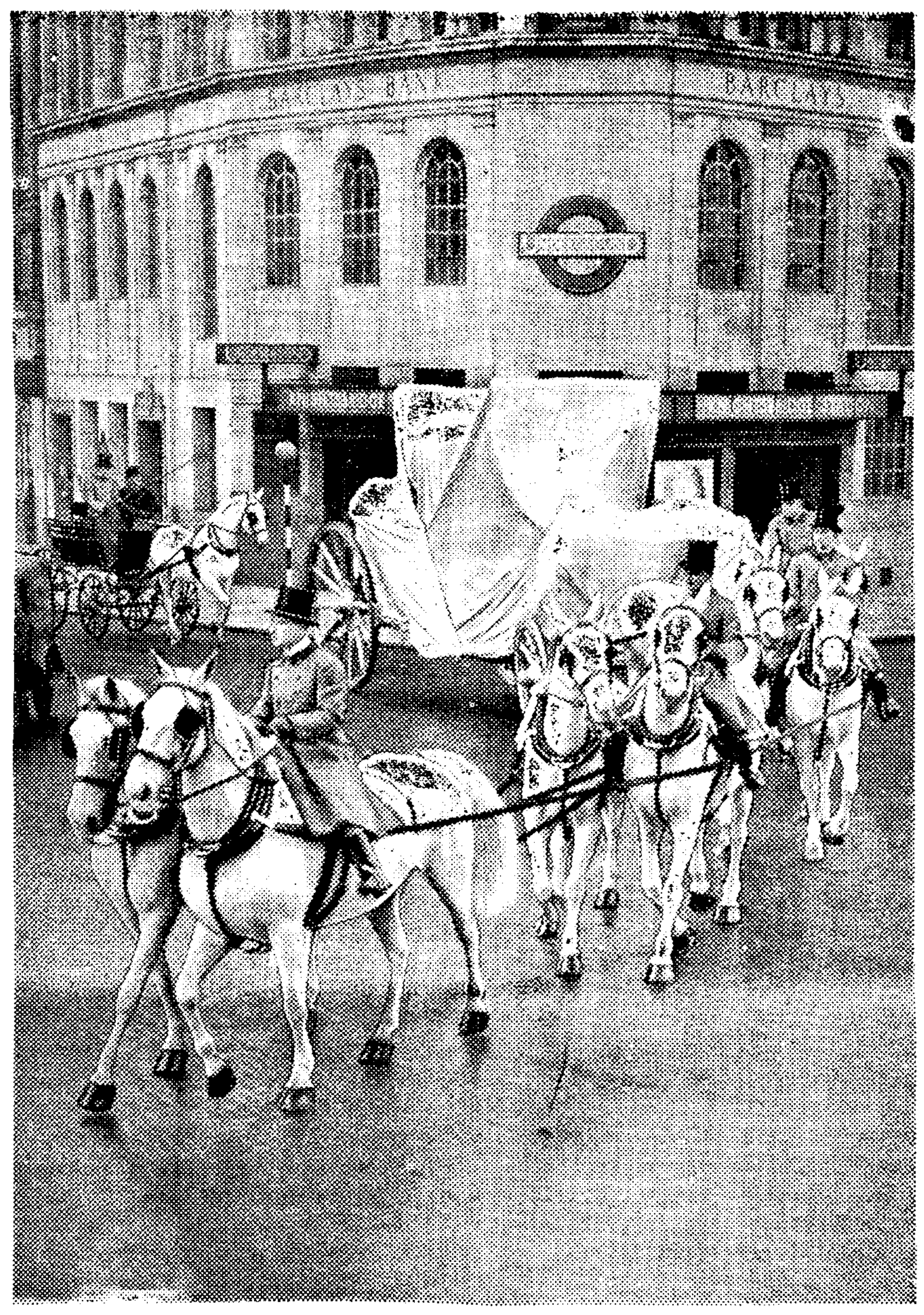
J. is in het hospitaal ter verpleging opgenomen, terwijl de verdachte aan het Hoofdbureau van Politie in bewaring is gesteld.

Aangifte van oplichting.

De 48-jarige visvrouw M. heeft aangifte gedaan, opgelicht te zijn voor een bedrag van zes gulden.

Wagen weggenomen.

Uit de Columbusstraat is de autobus van de 24-jarige R., die de wagen aldaar gedurende ongeveer een kwartier had geparkeerd, weggenomen. Later werd deze wagen op de Motetwerf aangetroffen door de Politie, terwijl de 36-jarige M. trachtte de motor te starten. Deze man verkeerde onder de invloed van sterke drank en beweerde van de eigenaar vergunning te hebben bekomen om met de bus te gaan rijden. Dit wordt echter door R. ten sterkste onkend. Tegen de dader, die tevens in het bezit van een dolk was, wordt proces-verbaal opgemaakt.

DE KRONINGSWAGEN. De kroningswagen, waarin de Koning en de Koningin zullen rijden vanuit Westminster Abbey, was onlangs te zien vroeg in de morgen in de straten van Londen. Ze werd zorgvuldig bedekt gereden naar Buckingham Palace.

Rijwiel weggenomen.

Zekere R. heeft aangifte gedaan, dat zijn rijwiel, hetwelk hij in een portaal van een huis in de Keukenstraat had geplaatst, van deze plaats weggenomen was.

Ontvreemd.

Uit de woning Fleur de Marie No. 291 is ten nadele van 39-jarige zeeman L. een bedrag van ƒ 75.— ontvreemd ontvreemd. Hij verdenkt hiervan een vrouw, die bij hem inwoont en na de vermissing van zijn geld spoorloos verdwenen was.

Brand.

In de afgelopen nacht, omstreeks 3.45 uur, werd door een patrouille der Politie een begin van brand ontdekt in een aan de Keukenstraat gelegen perceel.

Terwijl de brandweer onmiddellijk gealarmeerd werd, stelde de Politie een onderzoek in. Hierbij bleek, dat op een portaal der bovenverdieping de houten vloer brandde. De bewoners, die sliepen, werden gewekt, terwijl het begin van brand geblust werd door middel van enkele emmers water. De inmiddels gearriveerd brandweer behoefde geen dienst te doen.

Rectificatie.

Abusievelijk werd ons medegedeeld, dat Ir. Op ten Noort was uitgekomen voor de waterleiding van Curaçao.

Ir. Op ten Noort is directeur van de Waterleiding in Suriname.

Vertrek H.M. Johan Maurits.

Naar ons werd medegedeeld vertrekt H. Ms. Johan Maurits 7 Mei naar de Spaanse wateren.

Radio Mende.

We hebben dezer dagen kennis gemaakt met het voor Curaçao nieuwe radiotoestel Mende Super 340. Een toestel, dat in kwaliteit zeker kan concurreren met andere en in prijs merkbaar goedkoper is. Zoals alle moderne toestellen is ook de Mende voorzien van het nieuwste op radiogebied, waarvoor deze fabriek licenties heeft van Telefunken en Philips.

Alleen heeft de Mende zijn schaal van de stations niet in een cirkel, maar horizontaal en wel in drie lijnen: n.l. van 13 — 19 M., van 19 — 54 M en van 54 tot 540. Wij voor ons vinden, dat hierdoor dit toestel een sierlijker voorkomen heeft als andere.

Maar waar het vooral op aankomt, is het geluid en de selctiviteit. Voor het geluid heeft ook dit toestel een toonregelaar en ofschoon het geen fijnregelaar heeft, is de selectiviteit toch uitstekend.

Een bezoek aan de agent op de Handelskade onder het loodskantoor ter kennismaking met dit toestel is alleszins aan te bevelen.

Brionplein Santa Cecilia korps. Muziekuitvoering a.s. Zondag n.m. 7 uur

1. Wilhelmus
2. San Lorenzo, mars (C. A. Silva).
3. Fant. sur Le Freischütz, (Weber)
4. An der Schönen blauen Donau, walzer, (J. Strauss)
5. En el Bonito, Danza

PAUZE

6. Die Post im Walde (H. Schäffer)
7. La fille de madame Angot, select. Ch. Lecocq.
8. Dansmuziek (diverse)

GEMENGD NIEUWS.

DE ZUIDPOOL IS GEEN PLAATS VOOR MENSEN.

Maar in 't Congogebied zijn uitgestrekte landstreken onbewoond.

In Australië, waar slechts 9 millioen mensen leven, is levensmogelijkheid voor 300 millioen mensen.

De aarde heeft plaats voor iedereen.

Het ligt voor de hand, dat men van overbevolking van onze aarde spreekt, als men nagaat, dat er tegenwoordig ongeveer twee milliard mensen leven, tegen anderhalf milliard op het einde van de vorige eeuw. Toch mag men dit niet te snel beamen.

Zeker, de aarde bestaat voor ongeveer driekwart uit zee, terwijl de Poolgebieden voor de mensen eveneens onbewoonbaar zijn, maar wat er overblijft is ruim voldoende om de mensheid voedsel en levensmogelijkheden te bieden, al moeten we van het bewoonbare land weer aftrekken de grote woestijngebieden als de Sahara, en Kalahari in Afrika, de Gobi en andere woestijngebieden in Azië.

Doch ook dan blijven er nog reusachtige gebieden over, die thans nog in het geheel niet of zeer dun bevolkt zijn. In Brazilië en de Belgische Congo b.v. zijn oerwonden, die zo groot zijn als geheel Frankrijk, waarvan de bodem zo vruchtbaar is, dat men bij een behoorlijke bodemcultuur vier maal per jaar zou kunnen oogsten.

Frankrijk met zijn groot koloniaal bezit heeft geen mensen genoeg om zijn koloniën grondig te laten bewerken; Canada heeft ook nog veel vruchtbare grond, die ongebruikt ligt.

De Zuid-Afrikaanse Unie laat blanken toe, voor zover deze over een goede gezondheid en enig kapitaal beschikken, enkel en alleen om zijn uitgestrekte gebieden van mensen te kunnen voorzien, gebieden waar thans dagenlang de sneltreinen doorheen razen, zonder een nederzetting van betekenis te ontmoeten.

De randen van Noord-Afrika, die thans in Frans, Spaans en Italiaans bezit zijn, zijn nog steeds bewoond door een gemengd ras, dat 2000 jaar geleden onder de Romeinse heerschappij belovingswerken en wegen heeft aangelegd.

Op grond van de ervaringen door Engeland in Egypte en Mesopotamië opgedaan, hebben de geographen berekend, dat Arabië, Perzië en aangrenzende gebieden ongeveer 70 tot 80 millioen mensen van voedsel zouden kunnen voorzien als de ontginning intens zou worden aangepakt.

Een bewoner van Midden-Europa beheeft niet helemaal naar Australië of Canada te gaan om plaats te vinden. In het Zuiden van Frankrijk sterven er steden uit en vervallen mijlen in het rond de boerenhofsteden, omdat er geen mensen meer wonen om deze te besturen; sommige Italiaanen hebben vaak dergelijke boerderijen in bezit genomen, waarvan de eigenaren zich sinds tien of twintig jaar niet meer hadden vertoond, en blij waren, dat ze door een vertegenwoordiger in Parijs nog wat huur ontvingen.

Alles bijeen genomen kan men zeggen, dat er van overbevolking der aarde geen sprake is. De grootste mensenmassa's zijn thans op vier plaatsen geconcentreerd: in Oostelijk Noord-Amerika, Midden- en West-Europa, Zuid-Oost Azië en China-Japan. Daarnaast en daartussen vinden we ook reusachtige uitgestrektheden waarvan de maagdelijke grond om bewerking vraagt. Om echter tot een betere verdeling van de aardoppervlakte te kunnen omenen, zou de verstandhouding tussen de volkeren eerst aanmerkelijk dienen te verbeteren. Konden de volkeren in vrede en eensgezindheid tot een vzerstandige rgeling besluiten, dan zou d ethans zo gekwelde en geplaagde mensheid met dankbaarheid en vreugde bemerken, dat er op de aarde plaats is voor ieder schepsel.

Maanbrieven.

Froisseer uw debiteur niet, stoot hem niet af! Maak hem niet „maloe". In het gunstigste geval toch verliest gij hem als klant, in het ongunstigste kunt gij ook nog naar uw geld fluiten tot de jongste dag toe.

In onze dagen doet zich dit vraagstuk met ongewone ernst voor. Tal van uiterst fatsoenlijke firma's en lieden toch verkeren door de nood der tijden — A betaalt B niet, daardoor kan B weer C niet betalen, enz. — in de pijnlijke noodzakelijkheid de bepalingen, welke zij zo gaarne zouden doen, telkens maar weer te moeten uitstellen.

De bona fide wanbetaler is een gewoon verschijnsel geworden en in de mate, dat in tal van boekhoudingen hij de wanbetaler te kwader trouw geheel op de achtergrond heeft gedrongen.

Nu is er geen slechter middel om alsnog zijn duiten binnen te krijgen dan het schrijven van boze brieven, het uiten van dreigementen, enz.

De wanbetaler te goeder trouw; toch krijgt hij natuurlijk telkens weer schriftelijke aanmaningen om te betalen en begrijpelijkerwijze zal hij de brief van de man, die hem op de onaangenaamste wijze maant ter afdoening onderaan leggen en van de man, die dit op een prettige wijze doet, welke elke kwetsing vermijdt, bovenop.

Waar de correspondentievoorbeelden der studieboeken — handelscorrespondentie, boekhouding — op dit punt wel enige leemte vertonen, mogen ter navolging twee voorbeelden volgen van maanbrieven, die een aardig succes bereikten.

Mijnheer: — Ik bevind mij op het ogenblik in een soortgelijke toestand als die Russische bojaar, achter wiens slede een troep wolven aanrende. Hij kon ze slechts van zich af houden door hen telkens wat toe te werpen — beginnend met zijn dekkleed en eindigend met zijn stalknecht.

De ontvanger van de Directe Belastingen, mijn lichtleverancier, dokter, huisbaas en nog enige andere sympathieke philantropen, die aan mij en mijn gezin hun aandacht en zorgen wijden, spelen — helaas — te mijnen opzichte de rol van de wolven ten opzichte van genoemde bojaar terwijl ik ze slechts met cheques van mij af kan houden. Zonder U in het minst euvel te duiden, dat U het bedrag, hetwelk U mij schuldig zijt, nog geheel vereffend hebt, meen ik U toch te mogen berichten, dat U mij wel zeer uitzonderlijk zoudt verplichten door Uwerzijds iets op mijn rekening courant te plaatsen. Met de meeste hoogachting, enz.

Mijnheer: — **Het is mij zonder meer** duidelijk, hoe moeilijk de positie van de handeldrijvende middenstander — de motor, welke de maatschappij op gang houdt — op heden is. Ik mag U dan ook niet onnodig kwellen met telkens weer nieuwe aanmaningen om uwe vordering aan mij te voldoen. **Reeds nu wens ik** U een Zalig Kerstmis en een Gelukkig Nieuwjaar, waarbij ik mij veroorloof op te merken, dat ik deze feestdagen zeker genoeglijker zal beleven, indien U alsnog wat op mijn rek.-courant overschrijft.

Deze brieven zijn geen fantasie; het zijn in werkelijkheid geschreven brieven, waarmee het beoogde doel inderdaad bereikt werd. De scepticus zal echter misschien opmerken, dat als dit soort brieven algemeen gebruikelijk werden, de enige manier om nog geld los te krijgen zou zijn... een bulderbrief.

Inderdaad, een maanbrief dient om succes te boeken „origineel" te zijn en dus is enig wijsgerig inzicht nodig om ze op te stellen. Met cliché-formules en zinnen is niet veel te bereiken; dan sture men maar direct de deurwaarder. Maar het juiste en oorspronkelijk woord op der echte plaats doet wonderen, maakt zelfs de koorden van de beurs los — zoals onze vaderen zeiden — doet de moderne mens naar zijn chequeboek grijpen.

DE FILM VAN DE WEEK

Van 23 tot en met 29 April 1937.

A. Onderstaande films kunnen beschouwd worden als niet aanstotelijk en geschikt voor publiek vermaak.

Roxy.

Littlest Rebel.
Rosė Marie.
Jonge Harten
Dancing Pirate.

Cinelandia.

Charge of the light Brigade.
Cowboy Millionaire (Kinderen).
She
Nevada.
Rose Marie.

Hollywood.

Cowboy Millionaire.
Annie Oaklie.
Three smart Girls.
A message to Garcia.
Jonge harten.

Waarom er velen niet in God geloven.

De economische nood is voor velen een oorzaak van twijfels en verwarring. Ze zien er duizenden en millioenen zonder arbeid en brood; ze zien er millioenen zonder kleding en woning. Ze zien het onrecht zegevieren en de rechtvaardigen lijden.

En onwillekeurig denken ze dat er geen God bestaat, wijl dat alles anders niet gebeuren zou.

Zwakkelingen en ontwortelden!

Alsof God de „eeuwigheid niet had om het goed te lonen en het kwaad te straffen.

En alsof Hij „nu" reeds moest ingrijpen gelijk een aardse rechter, die de schuldige pakken moet als hij voor hem staat!

En alsof de deugd nog verdienstelijker was als er aanstonds beloning op volgt!

En alsof God de oorzaak was van zoveel wanorde en onrecht, dat tegen Zijn wil geschiedt, dat Hij gebeuren laat om 's mensen vrijheid niet weg te nemen, en om het onrecht ten slotte weer te doen dienen voor 't goed der mensheid.

En honderden bladen en verenigingen buiten al die schijnbare tekortkomingen in Gods wereldplan uit om de mensen aan zijn bestaan te doen twijfelen.

Even nadenken.

In een oude kerk bevindt zich een schilderstuk, waarop de verschillende beroepen staan afgebeeld.

Hier staat de Paus in vol ornaat, met het onderschrift: **Ik onderwijs u allen.**

Een weinig verder staat de keizer met kroon en schepter, en daaronder de woorden: **Ik regeer u allen.**

Weer verder staat de veldheer met helm en zwaard. Hij zegt: **Ik verdedig u allen.**

De boer trekt met zijn ploeg diepe voren en verkondigt: **Ik voed u allen.**

Helemaal onderaan staat de duivel. Hij grijnslacht en zegt: **En ik haal u allen, als ge uw plicht niet doet.**

Wat een ernstige vermaning behelst dit schilderstuk. Of men keizer is of maar een eenvoudige boer, z'n plicht moet men doen. Het komt er niet op aan, wát men in z'n leven is, of men een hoge of een nederige post bekleedt.

Het leven is een toneelstuk, waarbij ieder een rol heeft te vervullen. Zelf kunnen we de rol niet kiezen. We krijgen haar van God van toegewezen. Zaak is het nu maar, dat we onze rol goed spelen.

Wie een voorname rol slecht speelt, wordt misprezen, wie een geringe rol uitmuntend speelt, wordt toegejuicht en bekranst.

Weest dus tevreden met de staat, waarin God u heeft geplaatst, maar tracht uw plicht zo goed mogelijk te vervullen.

DE WERELD IN VOGELVLUCHT.

Overgenomen uit „Boletin Comercial" en „Beurs- & Nieuwsberichten"

In Duitsland werden wegens hoogverraad een aantal priesters uit het Rijnland veroordeeld.

Hun hoogverraad bestond hierin, dat zij, wat volgens het concordaat was toegestaan, zich actief bezig hebben gehouden met de katholieke jeugdorganisatie.

Kapelaan Rossant werd veroordeeld tot 15 jaar tuchthuisstraf en 10 jaar verlies van burgerrechten; Steber tot 7 jaar en 7 jaar verlies van burgerrechten; Kapelaan Kremer tot 2 jaar en 8 maanden, terwijl de overige beklaagden straffen kregen tussen 2 jaar en 6 maanden.

De drie Engelse schepen zijn door de blokkade heen te Bilbao aangekomen.

De O 12 en O 14 op reis naar Curaçao, hebben op de Azoren gebunkerd en vandaar hun reis voortgezet.

UIT NEDERLAND.

Uit Buenos Aires wordt gemeld dat de Nederlands-Argentijnse immigratie-overeenkomst getekend is. De handelsovereenkomst tussen beide landen zal waarschijnlijk eveneens een dezer dagen getekend worden. Volgens een mededeling van de Nederlandse handelsmissie in Zuid Amerika, de Heer van Karnebeek, zouden de onderhandelingen tot nu toe een zeer gunstig verloop hebben.

Te Den Haag werd een nieuwe commissie ter bestudering van het spellingsvraagstuk benoemd, hierin hebben zitting o.a. Prof. Schrijnen, Prof. Van Ginneken en Prof. Devooys.

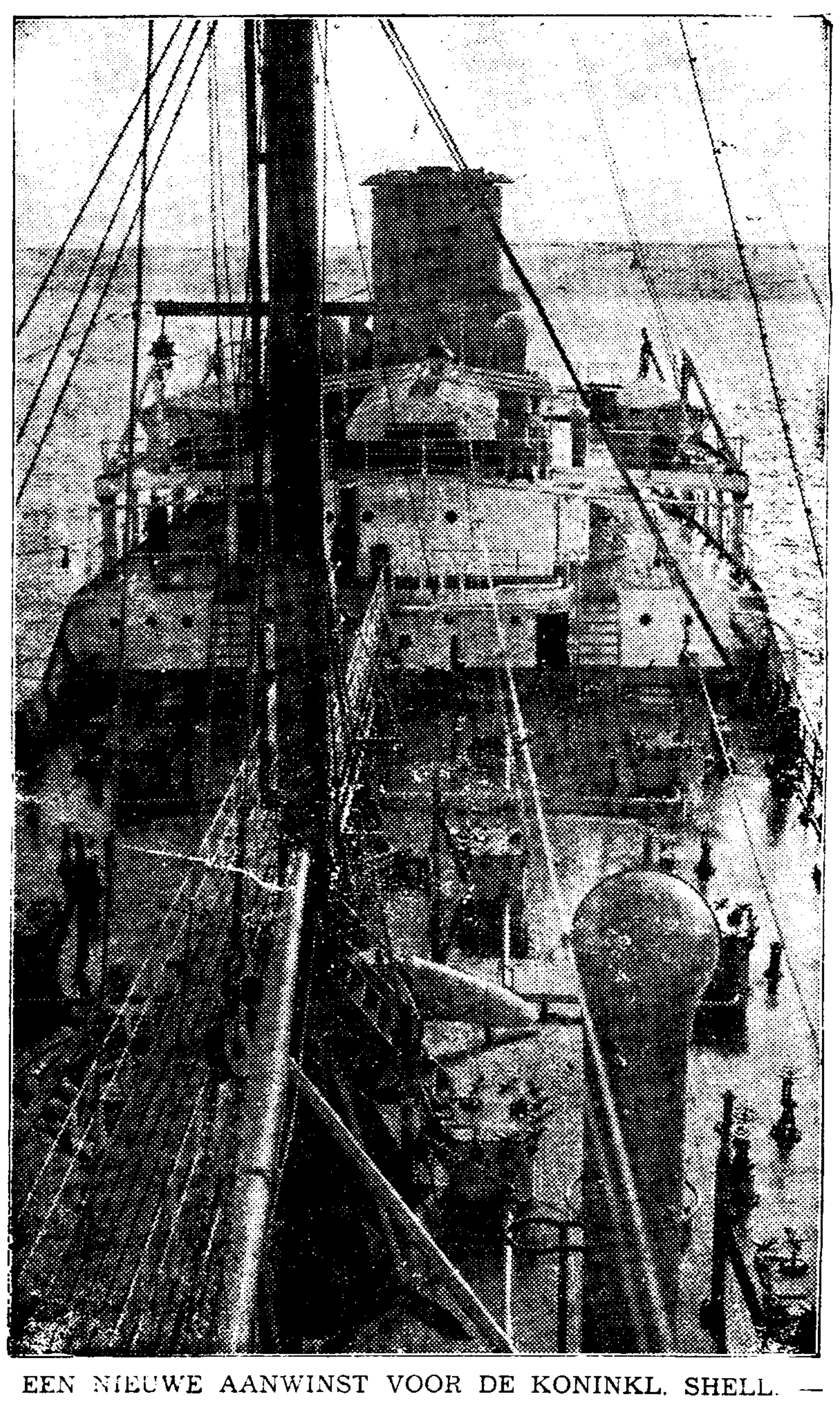
Te Den Haag vond de candidaatstelling voor de a.s. kamerverkiezing plaats. Vermoedelijk schrikte de voorwaarde, dat een waarborgsom gestort moest worden bij het indienen van de candidaatslijsten, vele kleine partijen af om aan deze verkiezing deel te nemen. Bij de vorige verkiezing werden namelijk 53 lijsten met 824 candidaten ingediend, thans 19 groepen met 557 candidaten.

Naar verluidt hebben de Nederlandse Dokmaatschappij, de werf van der Giesen te Krimpen a/d IJssel en de werf Gusto te Schiedam ieder opdracht gekregen van de Royal Shell om een tanker van 4000 ton te bouwen van de Ned. Ind. Tankstoomboot Mij. te bouwen. Naar Aneta verneemt werd bepaald dat deze schepen over een jaar opgeleverd moeten worden.

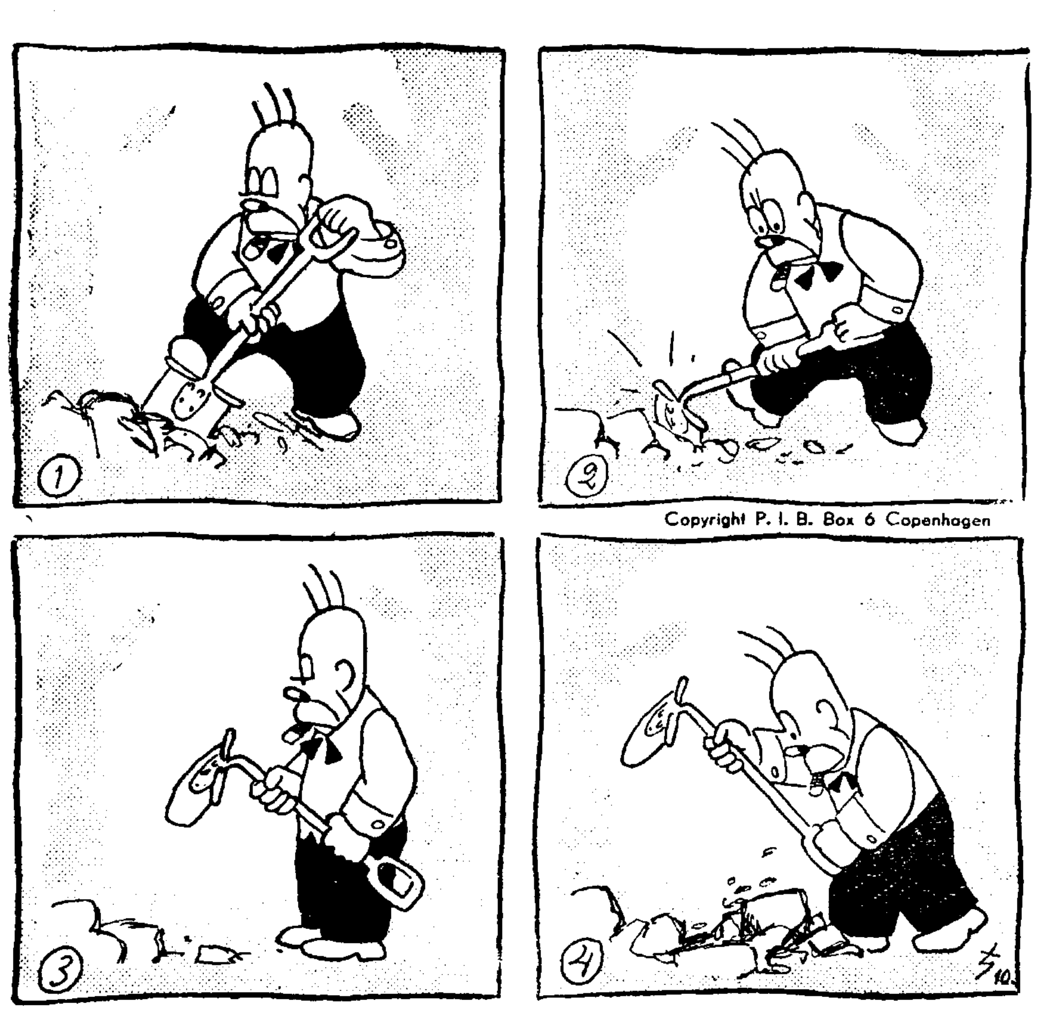
De secretaris van Prins Bernhard, Jhr. Roell is in het huwelijk getreden. Het Prinselijk Paar, dat voornemens was de huwelijksinzegening bij te wonen kon aan dit voornemen geen gevolg geven, in verband met het bezoek aan de Moeder van de Prins te Reckenwalde.

De Ministers Gelissen en Deckers zijn begiftigd met het Grootkruis St. Olaf van Noorwegen.

Maatschappij Nederland heeft een nieuw passagiersschip besteld, dat de reis Genua — Batavia in 16 dagen zal afleggen.

EEN NIEUWE AANWINST VOOR DE KONINKL. SHELL. — Een opname aan boord van het door de R.D.M. voor rekening van de Koninklijke-Shell groep gebouwde motortankschip „Ensis" tijdens de met goed gevolg gehouden proefvaart.

ADAMSON MAAKT VAN DE NOOD EEN DEUGD.

PROGRAMMA VAN DE CUROM.

Zaterdag, 24 April 1937.

7.00 — 7.03

Wilhelmus.

7.03 — 7.33

Optreden van de „Corcordia Band" o.l.v. de Heer V. S. de Lannoy

1. Wilhelmina, Mars, Charles Maduro
2. El angel, wals
3. No No Nora, fox trot
4. Ponche Crema, Wals
5. Musquita, Danza

Intermezzo (gr.)

7.33 — 7.48

1. There's gonna be a wedding in the band, fox trot
2. If I had a million dollars, fox trot Ted Lewis and his band
3. Achtung, kleine Ruth
4. Wenn die Sterne am Himmelzelt steh'n Adalbert Lutter en zijn orkest

7.48 — 8.15

Concordiaband vervolgt met:

6. Estrellita (viool, piano en fluit)
7. Let yourself go, fox trot
8. Mi kier bai den steef, tumba
9. Gouverneur Wouters op Bonaire, Mars, O. P. de Lannoy
10. Himno di Corsow
11. Wilhelmina, Mars, Charles Maduro

8.15 — 9.00

Dansmuziek, gramofoonplaten

1. The old oak tree, fox trot
2. It's great to be in love again Eddy Duchin and his orchestra
3. Step Boys, fox trot
4. De verliefde Harmonika, fox trot Adalbert Lutter en zijn orkest
5. Ball Bei Ziehrer, Walspotpourri
6. Idem 2e deel Hans Bund en zijn orkest
7. My old flame
8. Is n't it a shame
9. A beautiful lady in blue, wals
10. The broken record, fox trot Johnny Johnson and his band.
11. The waltz in swing time, wals
12. A fine romance, fox trot Henry Hall en het B. B. C. dansorkest

9.00 n.m.

Sluiting, Wilhelmus.

Maandag, April 1937.

7.00 — 7.05

Wilhelmus.

Openingsmars: „George" van Mevrouw Sarah E. L. Maduro

7.05 — 9.00

Opera Programma.

Gespeeld wordt de opera „Rigoletto" van Verdi.

Een korte inhoudsverklaring zal aan 9.00 n.m.

Sluiting, Wilhelmus.

Dinsdag, 27 April 1937.

7.00 — 7.05

Wilhelmus, Openingsmars.

7.05 — 7.30

De Heer Jan Rustige Jr. spreekt over „School en Huisgezin"

7.30 — 8.00

De Heer Piet Pons, aan de vleugel begeleid door Mevrouw Lotman de volgende liedjes:

1) Moederke alleen, de Clecrq, Wierts
2) Isle of Capri, Will Grosz
3) The night is young and you're so so beautiful, Dana Stesse

Intermezzo (gr.):

a) Nola, piano duet
b) Kitten on the Keys, piano duet
c) Tritsch- Tratsch, Polka, Johann Strauss
d) Perpetuum mobile, Johann Strauss Het Kreulse piano-trio

De Heer Pons vervolgt met:

4) Plaisir d'Amour, Martini
5) Leise Flehen meine Lieder, Fr. Schubert
6) When Irish eyes are smiling, Ernest R. Ball

8.00 — 9.00

Dansmuziek.

1) Is it true what they say about Dixie, fox trot
2) Robins and Roses, fox trot Teddy Stauffer en zijn orkest
3) Bummel Petrus
4) Denke Dir, mein Liebchen Blaasorkest o.l.v. Carl Woitschach
5) There's nothing else to do, fox trot
6) Midnight's near, fox trot Sol Hooppi en zijn Hawaiian Band.
7) Piedad, tango
8) Congojas, tango Bianco-Bachicha en zijn orkes
9) The little things you used to do, fox trot
10) Go into your dance, fox trot Johnny Green en zijn orkest
11) Where the lazy river goes by, fox trot
12) With plenty of money and you, fox trot Chick Bullock en zijn orkest.
13) Ya no canta chingolo, tango
14) Suspiro, tango Rafael Canaro en zijn orkest
15) Sirena, Rumba
16) A la voz del fuego, Rumba Julio Roque en orkest

9.00 n.m.

Sluiting, Wilhelmus.

SPORT-RUBRIEK

Officiële Mededelingen

VAN

"De Curaçaose Voetbalbond."

COMPETITIE-PROGRAMMA

A-Klasse: / B-klasse:

MUNDO NOBO

25 April : Transvaal 1 — Hercules 1 (E. van Kesteren) — 25 April : D.D.V.O. — Feyenoord * (Cr. Wix)

2 Mei : R.C.C. 1 — S.U.B.T. 1 (H. Elfrink) — Res. A-klasse 2 Mei : J. Holland2—Hercules 2 * (A. Oehlers)

9 Mei : J.-Holland 1—Volhard. 1 (O. Corsica) — Res. A-Klasse 9 Mei : Transvaal 2—Hercules 2 * (A. D. Joens)

16 Mei : Voorwedstrijden Heinekens Beker

17 Mei : Finale Heinekens Beker

RIO CANARIO.

25 April : Asiento 1 — J. Holland 1 (A. Jesurun)

2 Mei : Asiento 1 — Volharding 1 (B. L. Dijk)

9 Mei : Asiento 1 — R.C.C. 1 (H. Elfrink) — 9 Mei : Atletico — Hilversum * (H. Koeiman)

16 Mei : Voorwedstrijden Heinekens Beker

SCHERPENHEUVEL.

Res. A-Klasse 25 April : Scherpenh. 2 — S.U.B.T. 2 (J. D. C. Pengel)

2 Mei : Scherpenh. 1 — Transv. 1 (L. Ramos)

9 Mei : Scherpenh. 1 — S.U.B.T. 1 (F. Kranenburg)

16 Mei : Voorwedstrijden Heinekens Beker

De met * aangegeven wedstrijden beginnen om drie uur.

Ingeschreven als werkende leden van Jong Curaçao: G. de Graaf, J. Janboos.

Op Zaterdag 1 Mei 1937 vertrekt het Bondselftal naar Aruba voor het spelen op 1 Mei van een vriendschappelijke en op 2 Mei van een wedstrijd om de Harold Oduber-beker; de namen der spelers zullen zo spoedig mogelijk bekend worden gemaakt.

In verband met het bovenstaande zullen de competitie-wedstrijden van de **A-ELFTALLEN**, voor zover zij spelers moeten missen, tot nader bericht worden uitgesteld. Alle andere wedstrijden vinden gewoon voortgang.

Ingeschreven als werkende leden van Feijenoord: H. Engelhart en afgeschreven A. Felix, E. Mariana en E. Penso.

Op a.s. Woensdag de 28ste dezer oefenwedstrijd van het vertegenwoordigend elftal tegen een combinatie van andere spelers; terrein Rio Canario, aanvang half vijf.

HET BESTUUR ZAL DEZE WESTRIJD BESCHOUWEN ALS EEN BELANGRIJK ONDERDEEL VAN DE WEDSTRIJDEN TEGEN ARUBA EN VERWACHT DAAROM OOK DAT ALLE, VIA HUN BESTUUR, AANGEZEGDEN VOOR DEZE WEDSTRIJDEN, AANWEZIG ZULLEN ZIJN.

De spelers van het vertegenwoordigend elftal worden verzocht voor de oefenwedstrijd van a.s. Woensdag hun voetbalbroeken mee te brengen.

DE VERENIGINGEN WORDEN ER AAN HERINNERD, DAT DE ELFTALOPGAVEN OVER DE MAAND MEI, UITERLIJK OP DINSDAG 27 APRIL INGEWACHT WORDEN BIJ DE 2DE SECRETARIS, G. M. BELTRAM, BERGSTRAAT No. 17.

HET BESTUUR.

Alle inlichtingen, opgaven, e.d. worden gaarne verstrekt door den **1sten Secretaris-competitieleider, de heer H. A. Dennert, Breedestraat 181, telefoon 640.**

Lijst van binnenkomende schepen over de maand April 1937.

24 April	Ned.	El Libertador	Maracaibo, Aruba	Aruba, Maracaibo
25 „	„	Midas	Haiti	St. Domingo
25 „	„	Oranje Nassau	La Guaira	Pto. Cabello
25 „	Fr.	San Mateo	Colon	Le Havre
25 „	D.	Phrygia	Pto. Cabello	Aruba
25 „	„	Ingrid Horn	Pto. Cabello	Colon
25 „	Amk.	Falcon	Pto. Cabello	Maracaibo
26 „	Ned.	Stuyvesant	La Guaira	P. au Prince
26 „	„	Atlas	Maracaibo	Maracaibo
28 „	„	Baarn	Amsterdam	Cristobal
28 „	„	El Libertador	Maracaibo, Aruba	La Guaira
28 „	D.	H. C. Horn	Pto. Colombia	Pto. Cabello

Eenige en Algemeene bekendmking.

Wij maken onze stroomverbruikers er op attent, dat de stroomkwitanties over de maand MAART zonder uitzondering voor of op 24 APRIL betaald moeten worden.

Alle na deze datum niet betaalde Kwitanties zullen door ons worden geincasseerd, verhoogd met EEN GULDEN incassokosten.

Wij verzoeken onze verbruikers tijdig hun kwitanties te voldoen, ten einde ons niet te noodzaken tot afsluiting over te gaan.

ELECTRICITEITBEDRIJF.
CURAÇAO.